SPOR'A KATILAN VE KATILMAYAN LİSE ÖĞRENCİLERİNİN
EMPATİK EĞİLİMLERİNİN İNCELENMESİ¹THE STUDY OF HIGH SCHOOL STUDENTS' EMPATHETIC
TENDENCIES WITH RESPECT TO THEIR SPORTING HABITSGökhan BAYRAKTAR¹, Erdoğan TOZOĞLU², M. Ertuğrul ÖZTÜRK²¹Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Ağrı / Türkiye²Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Erzurum / Türkiye

Öz: Anlaşılmak, kabul edilmek, insanın en temel ihtiyaçlarından biridir. Kişilerarası ilişkilerde empatik beceriyi kullanan bir birey zamanla karşısındaki kişiye model olabilir. Bu araştırma; Lise öğrencilerinin empatik eğilim düzeylerini incelemek amacı ile yapılmıştır. Araştırmaya Erzurum ilinde farklı liselerde öğrenim gören 162 kadın, 318 Erkek olmak üzere toplam 480 öğrenci katılmıştır. Veri toplama aracı olarak, 1988 yılında Dökmen tarafından geliştirilen "Empatik Eğilim Ölçeği" (EEÖ) kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre öğrencilerin cinsiyet ve yaş değişkenlerine göre anlamlı farklılık bulunamamıştır. Buna karşılık ikamet edilen yer, spor yapma durumu, spor türü, haftalık spor yapma süresi ve spor yapma yılı değişkenlerine göre P 0,05 düzeyinde anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Lise öğrencilerinin spor yapma durumlarının empatik eğilimlerine katkı sağlaması bilgisine dayanarak, öğrencilerin spor yapmaya teşvik edilmesi ve spor tesislerinden faydalanması için desteklenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Empati, Empatik Eğilim, Spor Yapma, Lise Öğrencileri

Abstract: Being understood and being acknowledged are fundamental necessities for human being. In interactions among individuals, one can eventually become a model for others by utilizing empathy. Therefore, empathy plays an important role in enabling healthy communications among individuals. This study was performed in an effort to investigate the empathetic tendencies of high school students. In total, 480 students, 162 female and 318 male, participated in this research. As the data gathering tool, to measure the empathetic capabilities of individuals in daily life, "Empathetic Tendency Scale" (ETM) developed by Dokmen in 1988 was utilized (Dökmen, 1988). According to the findings obtained during the research, no significant difference was observed among students with respect to their grades. On the contrary, a difference with a confidence level of p 0.05 was observed with respect to their genders, residency locations, sporting habits, type of sports performed, durations of sporting activity and the number of years being involved with the sporting habits. According to the fact that the high school student's sporting habits contribute to their empathetic tendencies, it is concluded to be of significance to encourage students to obtain more sporting habits and to utilize the sporting facilities.

Key Words: Empathy, Empathetic Tendency, Sporting Habits, High School Students

Doi: 10.17363/SSTB.20151610877

- (1) *Sorumlu Yazar: Gökhan BAYRAKTAR. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi – BESYO- Ağrı/Türkiye gokbayraktar@gmail.com* *Geliş Tarihi / Received: 12.11.2014* *Düzeltilme Tarihi / Revision Date 07.03.2014* *Kabul Tarihi / Accepted: 16.04.2015* *Makalenin Türü: Type of article (Araştırma – Uygulama / Research -Application) Çıkar Çatışması / Conflict of Interest: Yok / None* *"Etik Kurul Raporu Yok - None of Ethics Committee" (Araştırmada Kurum İzni Var / Yok) "YOK" "The Research Council Permit Yes / No" "NO"*

SSTB

www.sstbdergisi.com

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık Ve Tıp Bilimleri Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Sonbahar Dönemi Cilt: 5 Sayı: 16 Yıl:2015

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

July / August / September - Summer Autumn Period Volume: 5 Issue: 16 Year: 2015

JEL CODE: I0-I11-I23-I29 ID:230 K:288

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

GİRİŞ

Tarihsel sürecinin insanlık tarihi ile başladığını söyleyebileceğimiz spor; bireyin fizyolojik ve psikolojik yönden sağlığını geliştiren, sosyal davranışlarını düzenleyen, zihinsel ve motorik belirli bir düzeye getiren biyolojik, pedagojik ve sosyal bir olgudur. Diğer bir ifadeyle spor, bireyi fikir, ruh ve beden gelişmesini ve bu öğeler arasında koordinasyonu ve sosyalleşmeyi sağlayan bir olgudur (Yetim, 2014).

Disiplinli çalışma gerektiren sporun, bedene ve ruha sağlık ve sağlamlık kazandırdığı, insan metabolizması ve sinir sistemi için ne kadar gerekli olduğu artık inkâr edilemez bir gerçektir. İster profesyonel, isterse amatör olarak yapılıns bütün sportif faaliyetler kas ve eklemleri çalıştırma, dolaşımı hızlandırma, kalp atışlarını düzenleme, oksijen alımını kolaylaştırma, iştahı kontrol altına alma, kilo alımını engelleme, uyku bozukluklarını düzenleme, kandaki yoğunlaşmayı azaltma, vücut direncini arttırarak hastalıklardan koruma gibi fizyolojik katkılarının yanında bireye psikolojik ve sosyal açıdan da pek çok yarar sağlar.

Spor, sporu yapan bireylere huzur ve sükûnet verir. Vücuttaki endorfin, dopamin ve melatonin gibi hormonların aktif hale gelmesini sağlayarak, stresin oluşmasını engeller. Bireye öfke, saldırganlık, kıskançlık, utangaçlık gibi duygularını kontrol altında tutmasını ve kaygı bozuklukları ile baş etmesini öğretir. Öz güveninin gelişmesine katkı sağlar. Özellikle takım halinde yapılan sporlar yeni

arkadaşlar edinmeye ve sosyalleşmeye yardımcı olur (Çelik, 2014). Her spor dalında bulunan ve uyulması gereken kurallar bireyin hayatını disipline etmesini, kendisine bir hedef belirlemesini, rekabeti, yenilgiyi, tekrar deneme cesaretini, bir gruba ait olma duygusunu, kötü alışkanlıklardan uzak durmayı ve özellikle de empatik düşünmeyi bir yaşam tarzı haline getirmesini öğretir.

Empati kavramı bugün, psikiyatride ve psikolojide, adından sıkça sözü edilen önemli bir kavramdır. Gerek psikiyatride gerekse psikolojinin çeşitli dallarında, özellikle klinik ve sosyal psikolojide gelişim, danışma, okul ve iletişim psikolojisi alanlarında, empati ile ilgili çeşitli araştırmalar yapılmış, bu konuda büyük bir bilgi birikimi ortaya çıkmıştır (Dökmen, 2005). Empati kavramı sadece psikiyatri ve psikolojinin alt dallarının değil, günümüzde pek çok alanın incelediği önemli kavramlardan birisi haline gelmiştir. Bu alanlardan birisi de spordur.

Empati kavramı dilimize Fransızcadan geçmiş olmakla birlikte sözcüğün kökü Eski Yunancaya dayanmaktadır. êv (en), “iç, içinde” + πάθος (patos), “duygu” köklerinden türeyen ἐμπαθεία (empathia), sözcüğü “fiziksel etki, duygu, özel ilgi” anlamlarında kullanılmaktaydı. Alman bilim adamı Theodor Lipps tarafından ilk kez 1897 yılında çağdaş kullanımıyla ele alınan empati kavramı yaklaşık yüz yıl boyunca birçok bilim adamı ve araştırmacı tarafından farklı boyutlarıyla araştırılmıştır (Filiz, 2009).

SSTB

www.sstbdergisi.com

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık Ve Tıp Bilimleri Dergisi
Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Sonbahar Dönemi Cilt: 5 Sayı: 16 Yıl:2015
International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences
July / August / September - Summer Autumn Period Volume: 5 Issue: 16 Year: 2015

JEL CODE: 10-I11-I23-I29 ID:230 K:288

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

Empati, bir insanın, kendisini karşısındaki insanın yerine koyarak onun duygularını ve düşüncelerini doğru olarak anlamasıdır. Günümüzde Rogers”ın 70”li yıllarda ulaştığı empati tanımı yaygın olarak kabul edilmektedir. Rogers”ın kabul gören bu tanımı bugün genel olarak herkesin üzerinde ulaştığı, katı bir nitelik taşımayan şekliyle şöyledir: Bir kişinin kendisini, karşısındaki kişinin yerine koyarak olaylara onun bakış açısıyla bakması, o kişinin duygularını ve düşüncelerini doğru olarak anlaması, hissetmesi ve bu durumu ona iletmesi sürecine “empati” adı verilir (Dökmen, 2009).

Empati ile ilgili çalışmalarda başlıca öncüler arasında olan Adler, adını belirtmediği İngiliz bir yazarın cümlelerinden alıntı yaparak “bir başkasının gözleri ile görmek, bir başkasının kulaklarıyla işitmek ve bir başkasının kalbi ile hissetmek” ifadesi ile sosyal duygu ve sosyal ilgi kavramlarının özünü ortaya koymaktadır (Barret-Lenard, 1981, Balçıknaı, 2009).

Tarhan’a göre ise; bizim kültürümüzde empati yıllardır diğergamlık olarak bilinmektedir. Kültürümüzde kullanılan diğer bir kelime de “hemhal olmak”, karşı tarafla aynı halde olmak, ona yandaş olmak, taraftar olmak, sempati duymak gibi manalar taşır. Diğergamlık ise kişinin başkaları hakkında da gam, kaygı hissetmesi, başkalarının da iyiliğini düşünerek hareket etmesi anlamına gelmektedir (Tarhan, 2011).

Empatik anlayışta önemli olan diğerinin bakış açısını ya da rolünü o an için üstlenmektir. Ör-

neğin, bir Kızılderili atasözü; “bir anlaşmazlık olduğunda muhatabınızın ayakkabılarını giyerek sorunlara bakmaya çalışın” demektedir. Bu atasözü empatiyi, kişiyi karşısındakinin yerine koyarak onun ayakkabılarını giyerek sembolize ederek, bakış açısının değişikliğine işaret etmektedir. İngilizcede kullanılan “If I were in your shoes,...” “eğer senin ayakkabılarının içinde olsaydım” diye başlayan cümle, kişinin bakış açısını sadece o kişinin durduğu yerden bakarak doğru algılanabileceğini örneklemektedir. Ya da başka bir deyişle, aynı tepede durup farklı noktalara bakmaktansa, farklı tepelerden aynı noktaya bakabilmeyi başarmanın yolu empatiden geçmektedir. Kişilerarası iletişimde empatinin yeri bu yüzden başköşe olarak belirlenmektedir (Akkoyun, 1982).

Kişilerarası iletişimin en yoğun olarak yaşandığı ortamlardan birisi olan sportif faaliyetlerde de empatinin çok önemli bir yeri vardır. Sporda aslı amaç sadece her zaman kazanmak, galibiyet duygusunu yaşamak değildir. Dostluk merkezli tatlı bir rekabetin olabilmesi için sporu yapan bireylerin ister amatör, ister profesyonel empatik eğilim içerisinde olmaları gerekmektedir. Bireysel ya da takım sporlarında sporculardan beklenen empatik becerilerini yaptıkları sportif faaliyete yansıtmaıdır. Empatik becerilerini karşısındaki rakiblerine, kendi takım arkadaşlarına, karşı takımın oyuncularına ya da antrenörlerine yansıtmayı başarabilen bir sporcu ya da takım her zaman daha başarılı olacak ve bir takım ruhu

SSTB

www.sstbdergisi.com

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık Ve Tıp Bilimleri Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Sonbahar Dönemi Cilt: 5 Sayı: 16 Yıl:2015

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

July / August / September - Summer Autumn Period Volume: 5 Issue: 16 Year: 2015

JEL CODE: I0-I11-I23-I29 ID:230 K:288

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

oluşturarak spor alanlarında dostluk ve barış ortamının oluşmasına katkı sağlayacaktır.

Bu bağlamda empatik eğilimin sporcularda olması gereken bir beceri olduğu görüşünden hareketle bu çalışmada spor yapan ve yapmayan ortaöğretim öğrencilerinin empatik eğilimleri araştırılmıştır.

MATERYAL ve METOD

Çalışma lisede öğrenim gören öğrencilerin empatik eğilim durumlarının cinsiyet, yaş, ikamet, spor yapma durumu, spor türü, haftalık spor yapma süresi ve spor yapma süresi açısından farklıları belirlemek amacıyla yapılan betimsel bir çalışmadır.

Araştırmaya Erzurum ilinde lisede öğrenim gören 15-18 yaş arası 318 erkek ve 162 kadın olmak üzere toplam 480 öğrenci katılmıştır. Araştırma verilerinin elde edilmesinde Dökmen(1988) tarafından hazırlana “Empatik Eğilim Ölçeği” kullanılmıştır.

Empatik Eğilim Ölçeği: Dökmen, tarafından geliştirilen EEÖ’nün amacı, kişilerin günlük yaşamdaki empati kurma potansiyellerini ölçmektir. 20 maddeden oluşan ölçek likert tipi 5’li dereceleme ölçeğidir. Bireyler maddeleri okuyup, maddelerin kendileri için ne kadar geçerli olduğuna, “Tamamen Aykırıdan” dan “Tamamen Uygun” ya uzanan bir dereceleme üzerine işaretleme yapılır. Bireyler maddelerdeki görüşe ne derece katıldıklarını her bir maddenin yanında verilen, “1-5” arasında değişen

değerlerden birini işaretleyerek belirtmektedirler. Ölçekten elde edilebilecek en yüksek puan 100, en düşük puan 20’dir. Toplam puan bireylerin empatik eğilim puanlarını ifade eder, puanın yüksek olması empatik eğilimin yüksek olduğunu; düşük olması empatik eğilimin düşük olduğunu gösterir. Ölçeğin güvenirlik katsayısı 0.72 olarak bulunmuştur (Dökmen, 1988). Bu değer ölçeğin oldukça yüksek bir iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir. Araştırma verilerinin analizinde iki bağımsız değişken arasındaki ilişkiyi belirlemek için Independent sample t testi ve ikiden fazla değişken arasındaki ilişkiyi belirlemek için One way ANOVA analizi kullanılmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgular ve bulgulara ilişkin yorumlar yer almaktadır. Tablo 1.’de beden eğitimi öğretmenlerinin demografik özellikleri ve Tablo 2’de spor yapma durumlarına ait frekans dağılımları sunulmaktadır. Çalışmada, empatik eğilim ölçeğinden elde edilen değerler ile cinsiyet ve spor yapma durumu değişkenlerinin karşılaştırılması için t testi kullanılmış ve istatistiksel sonuçlar Tablo 3 ve 6’da verilmiştir. Empatik eğilim ölçeğinden elde edilen değerler ile yaş, ikametgâh yeri, spor türü, haftalık spor yapma süresi ve kaç yıldır spor yaptıkları süre değişkenlerinin karşılaştırılması için anova varyans analizi testi kullanılmış ve istatistiksel sonuçları Tablo 4, 5, 7, 8 ve 9’da verilmiştir.

SSTB

www.sstbdergisi.com

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık Ve Tıp Bilimleri Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Sonbahar Dönemi Cilt: 5 Sayı: 16 Yıl:2015

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

July / August / September - Summer Autumn Period Volume: 5 Issue: 16 Year: 2015

JEL CODE: I0-I11-I23-I29 ID:230 K:288

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

Tablo 1. Demografik Özellikleri

Demografik Özellikler	Değişken	Sayı (N)	Yüzde (%)
Cinsiyet	Erkek	318	66,2
	Kadın	162	33,8
	Toplam	480	100,0
Yaş	15 yaş ve altı	162	33,8
	16 yaş	124	25,8
	17 yaş	134	27,9
	18 yaş ve üstü	60	12,5
İkametgâh	Köy	38	7,9
	İlçe	60	12,5
	Şehir	382	79,6
Öğrenim Düzeyi	9. Sınıf	190	39,6
	10. Sınıf	112	23,3
	11. Sınıf	110	22,9
	12. Sınıf	68	14,2

SSTB

www.sstbdergisi.com

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık Ve Tıp Bilimleri Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Sonbahar Dönemi Cilt: 5 Sayı: 16 Yıl:2015

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

July / August / September - Summer Autumn Period Volume: 5 Issue: 16 Year: 2015

JEL CODE: I0-I11-I23-I29 ID:230 K:288

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

Tablo 2. Spor Yapma Durumları

Spor Yapma Durumları	Değişken	Sayı (N)	Yüzde (%)
Spor Yapma Durumu	Evet	452	94,2
	Hayır	28	5,8
	Toplam	480	100,0
Spor Türü	Takım sporu	260	54,2
	Bireysel spor	192	40,0
	Spor yapmıyorum	28	5,8
Haftalık Spor Yapma Süresi	2 saat ve altı	42	8,8
	3-4 saat arası	92	19,2
	5-7 saat arası	132	27,5
	8 saat ve üzeri	186	38,8
	Spor yapmıyorum	28	5,8
Kaç Yıldır Spor Yapıyor	1 ve altı	8	1,7
	2 ve 4 yıldır	194	40,4
	5 ve 7 yıldır	174	36,2
	8 yıl ve üzeri	76	15,8
	Spor yapmıyorum	28	5,8

Tablo 3. Cinsiyet Değişkeni Açısından Empatik Eğilim Puanlarının Karşılaştırması

Cinsiyet	N	X	Ss	t	p
Erkek	318	68,88	8,01	-1,661	,097
Kadın	162	70,19	8,59	-1,624	

Erkek ve kadın öğrencilerin empatik eğilim ölçeğinden aldıkları puanların ortalamaları arasında,

p:0,05 düzeyinde anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir.

SSTB

www.sstbdergisi.com

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık Ve Tıp Bilimleri Dergisi
Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Sonbahar Dönemi Cilt: 5 Sayı: 16 Yıl:2015
International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences
July / August / September - Summer Autumn Period Volume: 5 Issue: 16 Year: 2015

JEL CODE: 10-I11-I23-I29 ID:230 K:288

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

Tablo 4. Yaş Değişkeni Açısından Empatik Eğilim Puanlarının Karşılaştırması

Yaş	N	X	Ss	F	P	Fark
15 yaş ve altı	162	69,56	8,68	1,360	,254	---
16 yaş	124	69,85	7,74			
17 yaş	134	68,14	7,74			
18 yaş ve üstü	60	70,20	8,87			
Toplam	480	69,32	8,22			

Farklı yaş grubundaki öğrencilerin empatik eğilim ölçeğinden aldıkları puanların ortalamaları arasında

da, p:0,05 düzeyinde anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir.

Tablo 5. İkametgâh Ettikleri Yer Açısından Empatik Eğilim Puanlarının Karşılaştırması

Yaş	N	X	Ss	F	P	Fark
Köy	38	67,36	8,55	3,598	,028	2-3
İlçe	60	67,33	7,98			
Şehir	382	69,83	8,17			
Toplam	480	69,32	8,22			

Farklı yerlerde ikamet eden öğrencilerin empatik eğilim ölçeğinden aldıkları puanların ortalamalarına bakıldığında, ilçede ikamet eden öğrenciler ile şehirde ikamet eden öğrenciler arasında p:0,05 anlamlılık düzeyine göre anlamlı bir farklılığın olduğu belirlenmiştir

Bu farklılıklar sonucunda; ilçede ikamet eden öğrencilerin_(X=67,33) puan ortalamasının, şehirde ikamet eden öğrencilerin_(X=69,83) empatik eğilim ölçeğinden aldıkları puan ortalamasından düşük olduğu belirlenmiştir.

Tablo 6. Spor Yapma Değişkeni Açısından Empatik Eğilim Puanlarının Karşılaştırması

Spor Yapma Durumu	N	X	Ss	t	p
Evet	452	69,64	8,22	3,474	,001
Hayır	28	64,14	6,39	4,338	

Spor yapan öğrencilerin_(X=69,64) empatik eğilim ölçeğinden aldıkları puanlarının ortalamalarının spor yapmayan öğrencilerin_(X=64,14) puan orta-

malarından yüksek olduğu, P 0.05 düzeyinde anlamlı fark olduğu görülmektedir.

SSTB

www.sstbdergisi.com

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık Ve Tıp Bilimleri Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Sonbahar Dönemi Cilt: 5 Sayı: 16 Yıl:2015

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

July / August / September - Summer Autumn Period Volume: 5 Issue: 16 Year: 2015

JEL CODE: I0-I11-I23-I29 ID:230 K:288

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

Tablo 7. Spor Türü Değişkeni Açısından Empatik Eğilim Puanlarının Karşılaştırması

Spor Türü	N	X	Ss	F	P	Fark
Takım sporu	260	69,08	7,87	7,523	,001	3-1,2
Bireysel spor	192	70,40	8,63			
Spor yapmıyorum	28	64,14	6,39			
Toplam	480	69,32	8,22			

Takım sporu yapan, bireysel spor yapan ve spor yapmayan öğrencilerin empatik eğilim ölçeğinden aldıkları puanların ortalamalarına bakıldığında, spor yapmayan öğrenciler ile takım sporu ve bireysel spor yapan öğrenciler arasında $p:0,05$ anlamlılık düzeyine göre anlamlı bir farklılığın olduğu belirlenmiştir.

Bu farklılıklar sonucunda; spor yapmayan öğrencilerin $(X=64,14)$ puan ortalamasının, takım sporu yapan öğrencilerin $(X=69,08)$ ve bireysel spor yapan öğrencilerin $(X=70,40)$ empatik eğilim ortalamalarının spor yapmayan öğrencilerin $(X=64,14)$ ortalamalarından düşük olduğu belirlenmiştir.

Tablo 8. Haftalık Spor Yapma Süresi Açısından Empatik Eğilim Puanlarının Karşılaştırması

Haftalık Spor Yapma Süresi	N	X	Ss	F	P	Fark
2 saat ve altı	42	69,90	9,21	5,520	,000	5 - 1,2,3,4
3-4 saat arası	92	69,76	9,98			
5-7 saat arası	132	71,25	8,01			
8 saat ve üzeri	186	68,38	6,94			
Spor yapmıyorum	28	64,14	6,39			
Toplam	480	69,32	8,22			

Haftalık spor yapma süreleri ve spor yapmayan öğrencilerin empatik eğilim ölçeğinden aldıkları puanların ortalamalarına bakıldığında, spor yapmayan öğrenciler ile haftalık spor yapma süreleri farklı olan öğrenciler arasında $p:0,05$ anlamlılık düzeyine göre anlamlı bir farklılığın olduğu belirlenmiştir.

Bu farklılıklar sonucunda; spor yapmayan öğrencilerin $(X=64,14)$ puan ortalamasının, haftalık 2 saat ve altı $(X=69,90)$, 3-4 saat arası $(X=69,76)$, 5-7 saat arası $(X=71,25)$ ve 8 saat ve üzeri $(X=68,38)$ spor yapan öğrencilerin empatik eğilim ölçeğinden aldıkları puan ortalamalarından düşük olduğu belirlenmiştir.

SSTB

www.sstbdergisi.com

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık Ve Tıp Bilimleri Dergisi
Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Sonbahar Dönemi Cilt: 5 Sayı: 16 Yıl:2015
International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences
July / August / September - Summer Autumn Period Volume: 5 Issue: 16 Year: 2015

JEL CODE: I0-I11-I23-I29 ID:230 K:288

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

Tablo 9. Spor Yapma Yılı Açısından Empatik Eğilim Puanlarının Karşılaştırması

Kaç Yıldır Spor Yapıyor	N	X	Ss	F	P	Fark
1 ve altı	8	73,50	12,75	4,068	,003	5 - 1,2,3,4
2 ve 4 yıldır	194	69,12	8,79			
5 ve 7 yıldır	174	70,31	7,20			
8 yıl ve üzeri	76	69,05	8,31			
Spor yapmıyorum	28	64,14	6,39			
Toplam	480	69,32	8,22			

Spor yapma yılı ile spor yapmayan öğrencilerin empatik eğilim ölçeğinden aldıkları puanların ortalamalarına bakıldığında, spor yapmayan öğrenciler ile spor yapma süreleri farklı olan öğrenciler arasında $p:0,05$ anlamlılık düzeyine göre anlamlı bir farklılığın olduğu belirlenmiştir

Bu farklılıklar sonucunda; spor yapmayan öğrencilerin ($X=64,14$) puan ortalamasının, spor yapma süresi 1 yıl ve altı ($X=73,50$), 2-4 yıl arası ($X=69,12$), 5-7 yıl arası ($X=70,31$), ve 8 yıl ve üzeri ($X=69,05$) spor yapan öğrencilerin empatik eğilim ölçeğinden aldıkları puan ortalamalarından düşük olduğu belirlenmiştir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Çalışmada lisede öğrenim gören öğrencilerinin empatik eğilim düzeyleri ile spor yapma alışkanlıkları tespit edilerek, farklı değişkenlerle arasındaki ilişki incelenmiştir.

Yapılan analizler sonucunda çalışmaya katılan kadın ve erkek öğrencilerin empatik eğilim ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında istatistiksel

olarak anlamlı farklılık olmadığı bulunmuştur. t (Erkek 1664, Kadın 1661) p (0,97).

Empatik eğilim puan ortalamalı incelendiğinde, erkek öğrencilerin empatik eğilim puan ortalamalarının ($X=68,88$) iken kadın öğrencilerin empatik eğilim puan ortalamalarının ($X=70,19$) olduğu da tespit edilmiştir. Bu sonuçlara göre erkek öğrencilerin empatik eğilimlerinin kadın öğrencilere göre bir miktar düşük olduğu söylenebilir. Alisinanoglu ve Köksal'ın gençlerin ben durumları (ego state) ve empatik becerilerinin incelenmesi çalışmasında, kız ve erkeklerin empatik beceri puanları arasında istatistiksel açıdan önemli bir farklılığın olmadığı, kızların empatik becerilerinin erkeklerin empatik becerilerinden biraz daha yüksek olduğu saptanmıştır (Alisinanoglu ve Köksal, 2000). Korkmaz ve arkadaşlarının, U.Ü. Eğitim fakültesi beden eğitimi ve spor bölümü öğrencilerinin empatik becerilerinin yaşa göre karşılaştırılması çalışmasında, cinsiyete göre empatik beceri puanları arasında istatistiksel bir anlam bulunamamıştır (Korkmaz ve ark., 2003). Çalışmalarda çıkan sonuçlar çalışmamızda çıkan

SSTB

www.sstbdergisi.com

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık Ve Tıp Bilimleri Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Sonbahar Dönemi Cilt: 5 Sayı: 16 Yıl:2015

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

July / August / September - Summer Autumn Period Volume: 5 Issue: 16 Year: 2015

JEL CODE: I0-I11-I23-I29 ID:230 K:288

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

sonucu desteklemektedir. Çolakoğlu ve Solak'ın ortaöğretim öğrencilerinin cinsiyet ve okul türüne göre saldırganlık düzeyleri ile empatik eğilim düzeylerinin incelenmesi (Çorum İli Örneği) çalışmasında ise empatik eğilim puanları cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık göstermektedir. Bayan öğrencilerin empatik eğilim puan ortalamalarının erkek öğrencilerden yüksektir (Çolakoğlu ve Solak, 2014). Çalışmada çıkan sonuç ise çalışmamızla farklılık göstermektedir.

Farklı yaş grubundaki öğrencilerin empatik eğilim ölçeğinden aldıkları puanların ortalamaları arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Farklı yaş grubundaki öğrencilerin empatik eğilim ortalamaları değerlerine bakıldığında 15 yaş ve altı öğrencilerin ($X=69,56$), 16 yaş öğrencilerinin ($X=69,85$), 17 yaş öğrencilerinin ($X=68,14$) ve 18 yaş üstü öğrencilerinin ($X=70,20$) olduğu ve ortalamalarının yakın değerlere sahip olduğu söylenebilir. Alver (2004)'in psikolojik danışma ve rehberlik eğitimi alan öğrencilerin empatik beceri ve karar verme stratejilerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi çalışmasında, yaş gruplarına göre empatik beceri puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılaşma olmadığını bulmuştur (3). Cengiz'in hemşireler üzerinde yaptığı çalışmasında yaş değişkeni ile empati arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulamamıştır (Cengiz, 2008). Yaoar ve Hasankahyaoğlu'nun üniversite öğrencileri üzerinde yaptıkları araştırmada sınıf düzeyi (yaş) ile empati arasında anlamlı bir ilişki bulamamıştır (Yaoar, 2008, Hasankahyaoğlu,

2008). Çalışmalarda çıkan sonuçlar çalışmamızda çıkan sonucu desteklemektedir.

Farklı yerlerde ikamet eden öğrencilerin empatik eğilim ölçeğinden aldıkları puanların ortalamaları arasında anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Empatik eğilim puan ortalamalarına bakıldığında; ilçede ikamet eden öğrencilerin ($X=67,33$) puan ortalamasının, şehirde ikamet eden öğrencilerin ($X=69,83$) ortalamasından düşük olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlara göre şehirde ikamet eden öğrencilerin empatik eğilim düzeylerinin ilçede ikamet eden öğrencilerden yüksek oldukları görülmektedir. Çıkan sonuçlar incelendiğine öğrencilerin sosyal çevresinin genişlemesi empatik eğilim üzerinde etkisinin olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin spor yapma durumları ile empatik eğilim ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında anlamlı farklılık olduğu bulunmuştur. Spor yapan ($X=69,64$) öğrencilerin empatik eğilim ortalamalarının spor yapmayan ($X=64,14$) öğrencilerden yüksek olduğu saptanmıştır. Bu sonuca göre spor yapmanın empatik eğilim üzerinde olumlu etkisinin olduğu yargısı ortaya çıkmaktadır. Kalliopuska'nın de empati ve kendilik değerinin aktif spor yapmayla ilişkisini incelediği araştırmada, empatinin spor etkinliğinde önemli bir değişken olduğunu bulmuştur (Erkuş ve Yakupoğlu, 2001). Tiryaki ve arkadaşlarının "sporcu ve sporcu olmayan gençlerin kişilik özellikleri", isimli çalışmasında spor yapanların spor yapmayanlara oranla daha dışa dönük ve duygusal olarak dengeli olduklarını saptanışlardır

SSTB

www.sstbdergisi.com

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık Ve Tıp Bilimleri Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Sonbahar Dönemi Cilt: 5 Sayı: 16 Yıl:2015

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

July / August / September - Summer Autumn Period Volume: 5 Issue: 16 Year: 2015

JEL CODE: I0-I11-I23-I29 ID:230 K:288

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

(Tiryaki ve ark, 1991). Çalışmalarda çıkan sonuçlar çalışmamızda çıkan sonucu desteklemektedir. Rothstein sporda başarılı olabilmek için rakibin ve takım arkadaşının ne yapacağını önceden tahmin etmek önemlidir. Bu yüzden sporcuların empatik eğilim ve becerilerinin yüksek olması beklenir (Rothstein, 1981).

Spor yapmayan, takım sporu yapan ve bireysel spor yapan öğrencilerin empatik eğilim ölçeğinden aldıkları puanların ortalamaları ve standart sapmalarına bakıldığında; spor yapmayan öğrencilerin empatik eğilim ölçeğinden aldıkları puanların ortalamaları ile bireysel spor yapan ve takım sporu yapan öğrenciler arasında anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir. Empatik eğilim puan ortalamalarına bakıldığında; spor yapmayan engelli bireylerin ($X=64,14$) puan ortalamasının, bireysel spor yapan ($X=70,40$) ve takım sporu yapan ($X=69,08$) öğrencilere göre düşük olduğu Saptanmıştır. Bu sonuçlara göre spor yapmayan öğrencilerin bireysel ve takım sporu yapan öğrencilerden daha düşük empatik eğilime sahip oldukları görülmektedir. Takım sporu yapan ve bireysel spor yapan öğrencilerin empatik eğilim puan ortalamalarına bakıldığında anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Sonuçlar incelendiğinde bireysel spor yapan öğrencilerin empatik eğilim ortalamalarının takım sporu yapan öğrencilerden yüksek olduğu da görülmektedir. Bu durum bireysel spor yapan öğrencilerin rakip sporcunun hamlelerini kendi iradesi ile tahmin

etmesi sonucunda, empatik eğilim düzeyinin artmasına neden olabileceği düşünülmektedir.

Haftalık spor yapma süresi ve spor yapmayan öğrencilerin empatik eğilim ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir. Empatik eğilim puan ortalamalarına bakıldığında; spor yapmayan öğrencilerin ($X=64,14$) öğrencilerin ortalamalarının, haftalık 2 saat ve altı ($X=69,90$), 3-4 saat arası ($X=69,76$), 5-7 saat arası ($X=71,25$) ve 8 saat ve üzeri ($X=68,38$) spor yapan öğrencilerin ortalamalarından düşük olduğu saptanmıştır. Bu sonuçlara göre spor yapmayan öğrencilerin haftalık farklı sürelerde sporu yapan öğrencilerden daha düşük empatik eğilime sahip oldukları görülmektedir. Farklı sürelerde haftalık spor yapan öğrencilerin empatik eğilim puan ortalamalarına bakıldığında ise anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir.

Spor yapma süresi ve spor yapmayan öğrencilerin empatik eğilim ölçeğinden aldıkları puanların ortalamaları arasında anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir. Empatik eğilim puan ortalamalarına bakıldığında; spor yapmayan öğrencilerin ($X=64,14$) puan ortalamasının, spor yapma süresi 1 yıl ve altı ($X=73,50$), 2-4 yıl arası ($X=69,12$), 5-7 yıl arası ($X=70,31$) ve 8 yıl ve üzeri ($X=69,05$) spor yapan öğrencilerin ortalamalarından düşük olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlara göre spor yapmayan öğrencilerin farklı sürelerde sporu yapan öğrencilerden daha düşük empatik eğilime sahip oldukları görülmektedir. Farklı sürelerde spor yapan öğrencilerin empatik eğilim puan

SSTB

www.sstbdergisi.com

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık Ve Tıp Bilimleri Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Sonbahar Dönemi Cilt: 5 Sayı: 16 Yıl:2015

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

July / August / September - Summer Autumn Period Volume: 5 Issue: 16 Year: 2015

JEL CODE: 10-I11-I23-I29 ID:230 K:288

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

ortalamlarına bakıldığında ise anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir.

Lise öğrencilerinin spor yapma durumlarının empatik eğilimlerine katkı sağlaması bulgularına dayanarak, öğrencilerin spor yapmaya teşvik edilmesi ve spor tesislerinden faydalanması için desteklenmesi ve uygun şartların oluşturulması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

AKKOYUN, F., (1982). Empatik Anlayış Üzerine, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 15 (2), 62-69

ALİSİNANOGLU, F., KÖKSAL, A., (2000). Gençlerin Ben Durumları (Ego State) ve Empatik Becerilerinin İncelenmesi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 18:11 – 16

ALVER, B., (2004). Psikolojik Danışma ve Rehberlik Eğitimi Alan Öğrencilerin Empatik Beceri ve Karar Verme Stratejilerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı:10, s.185-205

BALÇIKANLI, S., (2009). Profesyonel Futbolcuların Fair Playe Yönelik Davranışları ile Empatik Eğilim Düzeyleri Arasındaki İlişki, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Ankara

BARRET-LENARD, G.T., (1981). The Empathy Cycle, Refinement of a Nuclear Concept. Journal of Counseling Psychology , 28(2): 91-100

CENGİZ, S., (2008). Hemşirelerde Empatik Eğilim ve İş Doyumu İlişkisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul

ÇELİK, O., (2014). Sporun Ruhsal Sağlığımız Üzerine Etkileri, <http://www.gripsikiyatri.com>. Erişim Tarihi: 19.10.2014

ÇOLAKOĞLU, F.F., SOLAK, N., (2014). Ortaöğretim Öğrencilerinin Cinsiyet ve Okul Türüne Göre Saldırganlık Düzeyleri İle Empatik Eğilim Düzeylerinin İncelenmesi (Çorum İli Örneği), International Journal of Social Science Doi number:<http://dx.doi.org/10.9761/JASSS2392> Number: 26 , p. 57-66, Summer II 2014

DÖKMEN, Ü., (2009). Sanatta ve Günlük Yaşamda İletişim Çatışmaları ve Empati, 5.Basım, Remzi Kitabevi, İstanbul

DÖKMEN, Ü., (1988). Empatinin Yeni Bir Modelle Dayanılarak Ölçülmesi ve Psikodrama ile Geliştirilmesi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 21: 155-190

DÖKMEN, Ü., (2005). İletişim Çatışmaları ve Empati, Sistem Yayıncılık, İstanbul, s.152-154

SSTB

www.sstbdergisi.com

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık Ve Tıp Bilimleri Dergisi
Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Sonbahar Dönemi Cilt: 5 Sayı: 16 Yıl:2015
International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences
July / August / September - Summer Autumn Period Volume: 5 Issue: 16 Year: 2015

JEL CODE: I0-I11-I23-I29 ID:230 K:288

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

ERKUŞ, A., YAKUPOĞLU, S., (2001). “Spor Ortamında Empati Ölçeği (SEM) Geliştirme Çalışması”, Spor Bilimleri Dergisi, Hacettepe Journal Of Sport Sciences, V.12, No:2, s.22

FİLİZ, A., (2009). Farklı Lise Türlerindeki Öğrencilerin Empatik Eğilimleri ve Saldırganlık Düzeylerinin İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul

Hasankahyaoğlu, H. R.(2008). Dindarlık-Empati İlişkisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 2008.

KORKMAZ, N.H., ŞAHİN, E., KAHRAMAN, M., ÖZTÜRK, F., (2003). U.Ü. Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Öğrencilerinin Empatik Becerilerinin Yaşa Göre Karşılaştırılması, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt: XVII, Sayı: 1, 200

ROTHSTEİN, A.L., (1981). Motor Learning: Reston, American Alliance for Health, Physical Education

TARHAN, N., (2011). ”Toplum Psikolojisi Sosyal Şizofreniden Toplumsal Empatiye” Timaş Yayınları, İstanbul s:161

TİRYAKİ, Ş., ERDİL, G., ACAR, M., EMEL, Y., (1991). Sporcu ve Sporcu Olmayan Gençlerin Kişilik Özellikleri, SHB. 26(1), 19–23

YAPAR, A.A., (2008). Üniversite Öğrencilerinin Mükemmeliyetçi Kişilik Özelliği ile Empati Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara

YETİM, A., (2014). Sosyoloji ve Spor, Berikan Yayınevi, Ankara, s:164

Yazar Notu: Bu çalışma 13. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresinde Sözel Olarak Sunulmuş bildirinin genişletilmiş halidir. 7-9 Kasım 2014 Konya/Türkiye

SSTB

www.sstbdergisi.com

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık Ve Tıp Bilimleri Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Sonbahar Dönemi Cilt: 5 Sayı: 16 Yıl:2015

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

July / August / September - Summer Autumn Period Volume: 5 Issue: 16 Year: 2015

JEL CODE: I0-I11-I23-I29 ID:230 K:288

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

EXTENDED ABSTRACT

The Definition and Importance: Being understood, being accepted are one of the basic needs of human beings. Empathy is a process in which one puts himself somebody else's shoes and looks at the events in his perspective and so he can truly understand, feel his emotions and thoughts and transmit these to other party (Dökmen, 2009). In sport activities in which interpersonal communication is intensely experienced, empathy has a greater role. Empathy term should be well known by the trainers, sportsmen and the managers to accomplish sports activities and training. **The Aim:** This study is a descriptive study which aims to determine the differences empathic tendencies of the students at the ages of 15-18 getting educated in different high schools in Erzurum city center, 2013-2014 academic years in terms of gender, age, residence, sport status, sport type, weekly sport span, and sport year. **Content:** Sport is a fact which provides the individual to be developed in terms of idea, spirit and physically, provides coordination between these elements, and provides socializing (Yetim, 2014). Sport which requires disciplined training brings durableness to the body and the spirit and it is a fact that it can no longer be denied that sport is necessary for the metabolism and neural system. Sport can teach the individual to keep his emotions like anger, aggression, jealousy, timidity under control and to cope with anxiety disorders. It provides the individual to improve his self-confidence. Particularly sports in teams helps the individual to socialize and make new friends (Çelik, 2014). From the point of the assumption that the effect of the sports on physical and mental health cannot be undervalued, it can be said that empathy is important in the quality of social life and communication. The term empathy has become an important term not only analyzed by psychiatry and psychology fields but also by many fields today. The main purpose of sports is not always to win or experience the victory. The individual whether amateur or professional should be in empathic tendency for a pleasant and friendship-based competition. A sportsman or a team that can succeed in transmitting his empathic skills to his opponents, teammates, opponent team players or trainers would always be successful and contribute to create a friendly and fair play environment in the sports arena by creating a team spirit. **Restrictions of the Study:** The study has been conducted with the students from different high schools. Making generalization would be at fault. Besides, the study is limited to the demographic information form and empathic tendency scale to determine the empathic tendency levels of the students who involve or do not involve in sport activities. **The Method:** This study is a descriptive study which aims to determine the differences empathic tenden-

SSTB

www.sstbdergisi.com

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık Ve Tıp Bilimleri Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Sonbahar Dönemi Cilt: 5 Sayı: 16 Yıl:2015

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

July / August / September - Summer Autumn Period Volume: 5 Issue: 16 Year: 2015

JEL CODE: I0-I11-I23-I29 ID:230 K:288

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

cies of the students at the ages of 15-18 getting educated in different high schools in Erzurum city center, 2013-2014 academic years in terms of gender, age, residence, sport status, sport type, weekly sport span, and sport year. 480 students, 318 males and 162 females, at the ages of 15-18 from different high schools in Erzurum city center in 2013-2014 academic years have participated in the study. “Empathic Tendency Scale” developed by Dökmen (1998) has been used to collect data for the study. Empathic Tendency Scale: the purpose of the ETS developed by Dökmen is to measure the empathizing potentials of the individual in their daily lives. The scale is a 5-point likert type scale consisting of 20 items. The reliability coefficient of the scale has been found as 0.72 (Dökmen, 1988). This value shows that the scale has a quite high internal consistency. In the analysis of the data, Independent t test to determine the relationship between two independent variables and One way ANOVA to determine the relationship among the variables more than two have been used. **Findings:** It can be seen that there is no significant difference at $p:0,05$ level between the averages of the points that the male and female students got from the empathic tendency scale (Male $t= 1,661$, Female $t= 1,624$). It can be seen that there is no significant difference at $p:0,05$ level between the averages of the points that the male and female students from different ages got from the empathic tendency scale ($p:0,254$). It has been determined that according to the residence, the average points of the students residing in counties ($X=67,33$) is lower than the students residing in city center ($X=69,83$). It has been determined that the average points of the students who involve in sport activities ($X=69,64$) is higher than those who do not involve in sport activities ($X=64,14$), according to sport status, the average points of the students who do team sports or individual sports ($X=70,40$) is higher than those who do not do any sports ($X=64,14$). On analyzing the sport year, it can be seen that the average points of the students who do not do sports ($X=64,14$) is lower than those who do sports in different time periods. **Discussion:** On analyzing the empathic tendency point averages, it has been determined that the empathic tendency point average of the male students is ($X=68,88$) while the empathic tendency point average of the female students is ($X=70,19$). According to these results, it can be said that the empathic tendencies of the male students are lower than those of female students. In the study of Alisanoglu and Köksal which analyzed the empathic skills and ego states of the young, it was determined that there is no significant difference between the empathic skills of the males and females, but the empathic skills of the female students are slightly higher than those of males (Alisanoglu and Köksal, 2000). This study support the findings of our study. It has been determined that there is no significant difference between point averages from the empathic tendency scale of the students from different ages. It has been determined that there is significant difference between point averages from the empathic tendency scale of the students who reside in different places. According to these results,

SSTB

www.sstbdergisi.com

Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık Ve Tıp Bilimleri Dergisi

Temmuz / Ağustos / Eylül – Yaz Sonbahar Dönemi Cilt: 5 Sayı: 16 Yıl:2015

International Refereed Academic Journal of Sports, Health and Medical Sciences

July / August / September - Summer Autumn Period Volume: 5 Issue: 16 Year: 2015

JEL CODE: I0-I11-I23-I29 ID:230 K:288

ISSN Print: 2146-8508 Online 2147-1711

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/04315- 2015-GE-18972)

it can be seen that empathic tendency levels the students who reside in city center are higher than those who reside in counties. It has been determined that there is significant difference between point averages from the empathic tendency scale of the students in terms of involving sport activities. It has been determined that the empathic tendency point averages of the students who involve in sport activities ($X=69,64$) are higher than those who do not involve in sport activities ($X=64,14$). In the study named “the characteristics of sportsman and non-sportsman” by Tiryaki at all., it was determined that the ones who do sports are more extrovert and more emotionally stable than those who do not do sports (Tiryaki at all., 1991). The result are parallel with the results of our study. In terms of weekly sport span, it has been determined that there is significant difference between the point averages of the students who do not do sports. On analyzing the empathic tendency point averages, it has been found that the point averages of the students who do not do sports are lower than those who do 2 hours or less sport ($X=69,90$), 3-4 hours sport ($X=69,76$), 5-7 hours ($X=71,25$) and 8 hours and more ($X=68,38$). According to these results, it can be seen that the students who do not do sports have lower empathic tendencies compared to those who do different hours sports in a week. In terms of sport year, it has been determined that there is significant difference between the point averages of the students who do not do sports. On analyzing the empathic tendency point averages, it has been found that the point averages of the students who do not do sports ($X=64,14$) are lower than those who do sports in different time periods. According to these results, it can be seen that the students who do not do sports have lower empathic tendencies compared to those who do different time periods. **Results:** The obtained data shows that there is no significant difference between the empathic tendency point averages of the male and female students and students from different ages. In terms of residence, it has been found that the empathic tendency point averages of the students who reside in city center are high. It has been determined that sport habits affect empathic tendency and the empathic tendency point averages of the individual who do sports are higher. When compared, the empathic tendency point averages of the individuals who do not do sports are lower than those who have a sport history and do sports different times a week. **Suggestions:** Based on the evidence that doing sports contribute to the empathic tendencies of the high school students, it can be suggested that the students should be encouraged to do sports and supported to utilize the sport facilities and proper condition should be created.